

Supply Chain Risk Management

Hantering av störningsrisker i försörjningskedjor

► FRÅN OKÄNT HOT TILL STRATEGISK KONKURRENSFÖRDEL

I mars 2000 slog blixten ner i en av Philips produktionsanläggningar i Albuquerque i USA. Branden som uppstod var inte allvarlig, men rök- och vatten förstörde helt ett så kallat "clean room". Där tillverkades komponenter till Ericsson och Nokia som så småningom skulle sitta i deras mobiltelefoner.

För Ericsson som insåg följd effekterna av branden först efter flera veckor och dessutom hade förlitat sig på denna enda leverantör blev konsekvenserna i mångmiljardklassen. Även Nokia drabbades men inte alls på samma sätt. Nokia insåg nämligen direkt följd effekternas allvar och satte genast in motåtgärder. Dessutom hade företaget mer än en leverantör till komponenten. Nokia kunde därför stärka sina marknadsandelar på Ericssons bekostnad. Man hade genom sin hantering lyckats förvandla risken till en strategisk konkurrensfördel.

Störningsorsaken kan vara allt från naturkatastrofer och eldsvådor till sabotage och intern brottslighet. Ett företags verksamhet utsätts hela tiden för olika typer av störningar. Flertalet av dessa hanteras med välkända metoder som buffertlager, omplanering, övertid och får inga allvarigare konsekvenser. Under olyckliga omständigheter kan dock även vardagliga störningar få mycket stora negativa konsekvenser.

► ÖKAD EKONOMISK SÅRBARHET

Ett antal trender i dagens samhälle som globalisering, outsourcing, single sourcing och leanness har lett till ökad ekonomisk sårbarhet både för företag och organisationer. Det gamla bruket hade full kontroll på allting eftersom man hade egna råvaror, egen vattenkraft och en egen produktionsanläggning – allt inom ett begränsat geografiskt område. Idag finns det bara ett fåtal företag som har hand om hela kedjan från råvara till färdig produkt. Trenden är att varje led i kedjan blir allt mer specialiserad. Vi får därför allt längre kedjor av företag som dessutom tenderar att vara allt mer geografiskt utsträckta.

I dagens hårt integrerade samhälle kan även en mindre störning få stora konsekvenser några led senare. För sin långsiktiga överlevnad måste därför företagen alltmer tänka i kedjor av företag (supply chains) och intressera sig för sårbarheten i kedjan och inte bara sårbarheten inom de egna väggarna.

► RISKER OCH MÖJLIGHETER

Ekonomiska risker är kopplade till möjligheter. För att ett företag eller en organisation skall kunna utnyttja en möjlighet måste de vara beredda att utsätta sig för vissa risker. Att eliminera risker eller att minska risker är alltså inte ett mål i sig. Det bästa sättet att hantera en risk i en viss situation kan tvärtom vara att öka risken eftersom då också möjligheterna ökar. Däremot finns det ingen anledning att blunda för riskerna eller att utsätta sig för onödiga risker. Bättre riskhantering behöver heller inte alltid vara förknippad med ökade kostnader - i vissa fall kan den till och med vara gratis.

► INNEHÅLL

Utbildningen fokuserar på identifiering och hantering av störningsrisker i försörjningskedjor och dess negativa konsekvenser som förlorad produktion och förlorad försäljning. Undervisningen bygger till stor del på fallstudier från olika företag. En ny modell som tar ett helhetsgrepp på riskerna i en försörjningskedja presenteras och går igenom under kursen. Modellen kallas DRISC (Disruption Risks in Supply Chains). Bland annat innehåller den en delmodell med hjälp av vilken den aktuella risksituationen kan beskrivas i 15 olika riskboxar. I en annan delmodell presenteras 22 principiellt olika riskhanteringsmetoder med vars hjälp man kan generera nya alternativ för hantering av de aktuella riskerna. DRISC-modellen är ett verktyg för att snabbt få en överblick av riskerna i en försörjningskedja eller i en del av en försörjningskedja samt för att få uppslag till alternativa sätt för att hantera dem. Modellen kan också användas för att illustrera hur förändringar i kedjan, som eliminering av buffertlager eller reduktion av antalet produktionsställen, påverkar de flödesrelaterade riskerna.

DRISC modellen är även tillämpbar inom offentlig verksamhet, till exempel sjukvård.

Utbildningen består av fyra delmoment:

Hantering av störningsrisker i försörjningskedjor - en introduktion.

Logistik och Supply Chain Management - en översikt.

Moment 2

Identifiering och värdering av störningsrisker i försörjningskedjan.

Identifiering av nuvarande riskhanteringsmetoder.

Skapande av nya alternativa riskhanteringsmetoder.

Analys och diskussion av fyra utdelade fallstudier.

Moment 3

Projektarbete i grupper om 1 till 3 deltagare.

Handledning av projektarbetet.

Moment 4

Redovisning av projektarbetet (skriftlig rapport, presentation och diskussion av slutsatser)

Summering och utvärdering av kursen.

UPPLÄGG

Undervisningen bedrivs i form av föreläsningar (moment 1 och 2), projektarbete (moment 3) och seminarium (moment 4). Första veckan behandlas momenten 1 och 2. Andra veckan behandlas moment 3 och tredje veckan moment 4.

MÅL

Efter genomgången utbildning ska utbildningsdeltagaren ha fått grundläggande kunskaper om teorier och metoder inom området hantering av störningsrisker i försörjningskedjor. Deltagaren skall också utifrån ett valt område inom det egna företaget på ett översiktligt plan kunna identifiera och värdera flödesrelaterade störningsrisker och analysera dessa. Dessutom skall deltagaren vara kompetent att föreslå lämpliga riskhanteringsalternativ samt presentera och argumentera för dragna slutsatser.

MÅLGRUPP

Ledningsgrupper, chefer och medarbetare inom distribution, produktion, inköp och logistik och andra som kommer i kontakt med riskhanteringsfrågor i sitt arbete. Utbildningen vänder sig såväl till företag som offentliga myndigheter.

UTBILDNINGSTART DEN 9 MARS 2011

Utbildningen omfattar tre dagar; klockan 10–16 plus två halvdagars handledning via e-post och telefon, klockan 8–12. Utbildningsdagarna är följande: den 9, 10 och 23 mars 2011. Utbildningen ges i Lund.

Avgiften för utbildningen är 10.900 kr. Moms tillkommer. I avgiften ingår kursmaterial och diplom,

fika och lunch de tre utbildningsdagarna.

Sista anmälningsdatum: den 4 februari 2011. Anmälan till utbildningen är bindande. Byte av deltagare kan ske utan avgift när som helst före eller i samband med kursstart.

För *anmälan och ytterligare information* kontakta Mirka Fahlander, tfn 046-222 0777, e-mail: mirka.fahlander@education.lu.se

Du kan även anmäla dig via vår hemsida www.education.lu.se.

ÄVEN FÖRETAGSINTERNT

Utbildningen kan även ges som en skräddarsydd företagsintern utbildning med ert företags frågeställningar som grund. Den kan också utformas som en partnerutbildning för flera företag med gemensamma intresseområden.

Bristande riskhantering kan hota företagets existens. Effektiv riskhantering kan ge det en offensiv konkurrensfördel."

Ulf Paulsson, universitetslektor

KURSANSVARIG

Ulf Paulsson är ekon. lic och universitetslektor på Företagsekonomiska institutionen vid Lunds universitet och undervisar bl a inom logistik, supply chain management och riskekonomi. Ulf är också Tekn. Dr. i teknisk logistik med specialisering på Supply Chain Risk Management och Business Continuity Management och har nyligen lagt fram en avhandling om hantering av störningsrisker i försörjningskedjor (supply chains).

